

ček, které mu budou stálými průvodci. Jednou z nich je *Encyclopedia of World Art* (Encyklopedie světového umění), přeložená z italštiny a vydaná nakladatelstvím McGraw-Hill v New Yorku. Další je *Art Index* (Index umění), což je kumulativní přehled autorů a témat týkajících se vybraného seznamu periodik výtvarného umění a muzejních bulletinů. Existují také svazky tříletých období a hledáme-li jakýkoli námět, jméno umělce, techniku, zemi nebo období, najdeme je v abecedně seřazených heslech. I když knihy přímo uvedeny nejsou, index nám pomůže najít každé významnější dílo, protože v něm je soupis všech recenzí knih, které jsou uveřejněny v časopisech, jimiž se zabývá. Viz také *International Repertory of the Literature of Art* (RILA) (Mezinárodní repertorium literatury o umění).

SLOVNÍKY

K užitečným slovníkům a příručkám patří zejména: Peter a Linda Murrayovi: *The Penguin Dictionary of Art and Artists* (Slovník umění a umělců) (Harmondsworth, 1959; 5. vydání 1983); John Fleming a Hugh Honour: *The Penguin Dictionary of Decorative Art* (Slovník dekorativního umění) (1979) a (spolu s Nikoulasem Pevsnerem) *The Penguin Dictionary of Architecture* (1966; 3. vydání 1980).

Cestování

Existuje-li nějaká oblast studia, která se nedá zvládnout pouze četbou, pak to jsou pochopitelně dějiny umění. Každý milovník umění bude hledat příležitost, aby mohl cestovat a trávit co nejméně času poznáváním památek a uměleckých děl z první ruky. Není možné a také není žádoucí, abychom zde uvedli všechny průvodce, nicméně některé stojí přece jen za zmínku: *Companion Guides* (nakl. Collins), *Blue Guides* (nakl. A. and C. Black) a *Phaidon Cultural Guides*. Zcela mimořádným průvodcem pro oblast anglické architektury je publikace Nikolause Pevsnera, která vyšla v edici vydané nakladatelstvím Penguin, a to *Buildings of England* (Budovy Anglie), kde jsou budovy seřazeny podle hrabství.

A pokud jde o zbytek — přeji vám šťastnou cestu!

Bibliografie podle kapitol

Práce jsou obvykle uvedeny v pořadí, v němž se o nich v každé kapitole pojednává.

1. kapitola ZVLÁŠTNÍ ZAČÁTKY (str. 31—42)

Anthony Forge: *Primitive Art and Society* (Londýn, 1973)

Douglas Fraser: *Primitive Art* (Londýn, 1962)

2. kapitola UMĚNÍ PRO VĚČNOST (str. 43—57)

Heinrich Schäfer: *Principles of Egyptian Art*, přeložil J. Baines (Oxford, 1974)

Kurt Lange a Max Hirner: *Egypt: Architecture, Sculpture, Painting* (Londýn, Phaidon 1956, 1968)

Henri Frankfort: *The Art and Architecture of the Ancient Orient* (Pelican History of Art, 1954)

3. kapitola VELKÉ PROBUZENÍ (str. 58—76)

Gisela M. A. Richter: *A Handbook of Greek Art* (Londýn, Phaidon, 1959; 9. vydání 1987)

M. Robertson: *A History of Greek Art* (2 sv., Cambridge University Press, 1975)

John Boardman: *The Parthenon and its Sculptures* (Londýn, 1985)

Bernard Ashmole: *The Architect and the Sculptor in Classical Greece* (Londýn, 1972)

Jerry Pollitt: *Art and Experience in Classical Greece* (Cambridge University Press, 1972)

R. M. Cook: *Greek Painted Pottery* (Londýn, 1960, 1972)

4. kapitola KRÁLOVSTVÍ KRÁSY (str. 77—91)

Margerete Bieber: *Sculpture of the Hellenistic Age* (New York, 1955, 1961)

J. Onians: *Art and Thought in the Hellenistic Age* (Londýn, 1979)

5. kapitola DOBYVATELÉ SVĚTA (str. 92—105)

Ranuccio Bianchi Bandinelli: *Rome: the Centre of Power* (Londýn, 1970)

Ranuccio Bianchi Bandinelli: *Rome: the Late Empire* (Londýn, 1971)

Richard Brilliant: *Roman Art: from the Republic to Constantine* (Londýn, Phaidon, 1974)

William Macdonald: *The Pantheon*

6. kapitola CESTY SE ROZCHÁZEJÍ (str. 106—113)

Richard Krautheimer: *Rome, Profile of a City, 312—1308*

Otto Demus: *Byzantine Art and the West* (Londýn, Weidenfeld and Nicholson, 1970)

Ernst Kitzinger: *Byzantine Art in the Making* (Londýn, Faber, 1977)

Ernst Kitzinger: *Early Medieval Art in the British Museum* (Londýn, British Museum Paperback, 1940, 1963)

John Beckwith: *The Art of Constantinople* (Londýn, Phaidon, 1961, 1968)

7. kapitola POHLED NA VÝCHOD (str. 114—24)

Oleg Grabar: *The Alhambra* (Londýn, 1978)

Oleg Grabar: *The Formation of Islamic Art* (Yale University Press, 1973; revidované vydání, 1987)

Basil Gray: *Persian Painting* (Londýn, 1947, 1961)

W. Willets: *Foundations of Chinese Art* (Londýn, Thames and Hudson, 1965)

William Watson: *Style in the Arts of China* (Harmondsworth, Penguin, 1974)

Michael Sullivan: *Symbols of Eternity* (Oxford University Press, 1980)

8. kapitola ZÁPADNÍ UMĚNÍ V TAVICÍM KOTLI (str. 125 až 136)

David Wilson: *Anglo-Saxon Art* (Londýn, Thames and Hudson, 1984, 1986)

David Wilson: *The Bayeux Tapestry* (Londýn, 1985)

Jean Hubert et al.: *Carolingian Art* (Londýn, 1970)

Janet Backhouse: *The Lindisfarne Gospels* (Oxford, Phaidon, 1981 1987)

9. kapitola CÍRKEV BOJUJÍCÍ (str. 137—48)

Meyer Schapiro: *Romanesque Art* (Londýn, 1977)

George Zarnecki (ed.) *English Romanesque Art 1066—1200* (Londýn, 1984)

Hanns Swarzenski: *Monuments of Romanesque Art* (Londýn, 1974)

10. kapitola CÍRKEV VÍTĚZNÁ (str. 149—66)

Henri Focillon: *The Art of the West in the Middle Ages* (2 sv., Londýn, Phaidon, 1963; paperback 1980)

Joan Evans: *Art in Mediaeval France* (Londýn, 1948)

Robert Branner: *Chartres Cathedral* (Londýn, 1969)

George Henderson: *Chartres* (Harmondsworth, Pelican, 1968)

Willibald Sauerländer: *Gothic Sculpture in France*

1140—1270, přeložil J. Sondheimer (Londýn, 1972)

Jean Bonny: *French Gothic Architecture of the 12th and 13th Centuries* (Berkeley, California, 1983)

James H. Stubblebine: *Giotto: the Arena Chapel frescoes* (Londýn, 1969)

11. kapitola DVORANĚ A MĚŠTANĚ (str. 167—78)

Jean Bony: *The English Decorated Style* (Oxford, Phaidon, 1979)

Millard Meiss: *French Painting in the Time of Jean de Berry: The Limbours and Their Contemporaries* (Londýn, 1974)

12. kapitola DOBÝVÁNÍ REALITY (str. 179—94)

Eugenio Battisti: *Brunelleschi: the complete work* (Londýn, 1981)

Bruce Cole: *Masaccio and the Art of Early Renaissance Florence* (Bloomington, Indiana, 1980)

Horst Janson: *The Sculpture of Donatello* (Princeton, New Jersey, 1957)

Bonnie A. Bennett a David G. Wilkins: *Donatello* (Oxford, Phaidon, 1984)

Elizabeth Dhanens: *Hubert and Jan van Eyck* (New York, 1980)

Erwin Panofsky: *Early Netherlandish Painting* (Cambridge, Massachusetts, 1953)

13. kapitola TRADICE A INOVACE (str. 195—213)

Franco Borsi: *L. B. Alberti: complete edition* (Oxford, Phaidon, 1977)

Richard Krautheimer: *Lorenzo Ghiberti* (Princeton, New Jersey, 1956; revidované vydání 1970)

John Pope-Hennessy: *Fra Angelico* (Londýn, Phaidon, 1952; 2. vydání 1974)

John Pope-Hennessy: *Uccello* (Londýn, Phaidon, 1950; 2. vydání 1969)

Kenneth Clark: *Piero della Francesca* (Londýn, Phaidon, 1951; 2. vydání 1969, reprint 1981)

H. Horne: *Botticelli: painter of Florence* (1908, 1980)

Ronald Lightbown: *Botticelli* (2 sv., Londýn, Elek, 1978) Pokud jde o *Zrození Venuše* (str. 210) viz mé pojednání o mytologiích Botticelliho v *Symbolic Images* (Londýn, Phaidon, 1972; paperback 1985), str. 31 n.

14. kapitola TRADICE A INOVACE (str. 214—28)

John Harvey: *The Perpendicular Style*

Martin Davies: *Rogier van der Weyden* (Londýn, Phaidon, 1972)

Michael Baxandall: *The Limewood Sculptors of Renaissance Germany* (New Haven, Yale University Press, 1980)

Jan Bialostocki: *The Art of the Renaissance in Eastern Europe* (Oxford, Phaidon 1976)

15. kapitola DOSAŽENÍ SOULADU (str. 229—58)

Arnaldo Bruschi: *Bramante*, do angličtiny přeložil Peter Murray (Londýn, 1977)

Kenneth Clark: *Leonardo da Vinci* (revidované vydání, Harmondsworth, 1988)

A. E. Popham (ed.) *Leonardo da Vinci: Drawings* (Londýn, 1946, revidované vydání, Londýn, Jonathan Cape, 1973)

Martin Kemp: *Leonardo da Vinci: The Marvellous Works of Nature and Man* (Londýn, 1981)

Viz také má pojednání v *The Heritage of Apelles* (Oxford, Phaidon, 1976) str. 39 n. a *New Light on Old Masters* (Oxford, Phaidon, 1986)

Herbert von Einem: *Michelangelo* (revidované anglické vydání, Londýn, 1973, rovněž jako paperback)

Howard Hibbard: *Michelangelo* (Londýn, 1975). Tato a výše uvedené práce jsou užitečné všeobecné úvody.

Jahannes Wilde: *Michelangelo: six lectures* (Oxford, Clarendon Press, 1978). Pokud jde o úplné katalogy Michelangelova díla, viz:

Frederick Hartt: *The Paintings of Michelangelo*, (New York, 1964)

Frederick Hartt: *Michelangelo: the complete sculpture* (New York, 1970)

Michael Hirst: *Michelangelo and his Drawings* (New Haven and London, Yale University Press, 1988)

Pokud jde o strop Sixtinské kaple, viz:

Charles Seymour (ed.): *Michelangelo: the Sistine Chapel Ceiling* (New York, Norton paperback, 1972)

John Pope-Hennessy: *Raphael* (Londýn, Phaidon, 1970)

R. Jones a N. Penny: *Raphael* (London and New Haven, Yale University Press, 1983)

Luitpold Dussler: *Raphael: a critical catalogue of the paintings* (Mnichov, 1966; anglické vydání, Londýn, Phaidon, 1971)

Paul Joannides: *The Drawings of Raphael, with a Complete Catalogue* (Oxford, Phaidon, 1983)

Pokud jde o sál Stanza della Segnatura, viz mé pojednání v *Symbolic Images*, str. 85 n.; pokud jde o Madonu della Sedia, viz mé pojednání v *Norm and Form* (Londýn, Phaidon, 1966; paperback 1985) str. 64 n.

16. kapitola SVĚTLO A BARVA (str. 259—71)

Deborah Howard: *Jacopo Sansovino* (New Haven and London, Yale University Press, 1975)

Johannes Wilde: *Venetian Art from Bellini to Titian* (Oxford, Clarendon Press, 1974)

- Giles Robertson: *Giovanni Bellini* (Oxford, 1968)
 Terisio Pignatti: *Giorgione: complete edition* (Benátky, 1969; anglické vydání Londýn, Phaidon, 1971)
 Harold Wethey: *The Paintings of Titian* (3 sv., Londýn, Phaidon, 1969—75)
 Charles Hope: *Titian* (Londýn, 1980)
 Cecil Gould: *The Paintings of Correggio* (Londýn, Faber, 1976)
 A. E. Popham: *Correggio's Drawings* (Londýn, 1957)
17. kapitola NOVÉ UČENÍ SE ŠÍŘÍ (str. 272—88)
 Erwin Panofsky: *The Life and Art of Albrecht Dürer* (Princeton, 1943; 4. vydání, Princeton, 1955) — stále ještě nejlepší práce
 G. Scheia: *The Isenheim Altarpiece* (Kolín n. R., 1969)
 Walter S. Gibson: *Hieronymus Bosch* (Londýn, Thames and Hudson, 1973; viz též mou stať v *The Heritage of Apelles*, str. 79 n.)
18. kapitola KRIZE UMĚNÍ (str. 289—312)
 1966
 John Shearman: *Mannerism* (Harmondsworth, Pelican, 1967)
 Joan Pope-Hennessy: *Cellini* (New York, Abbeville Press, 1985)
 Charles Avery: *Giambologna* (Oxford, Phaidon, Christie's, 1987)
 John Rowlands: *Holbein: the paintings of Hans Holbein the Younger* (Oxford, Phaidon, 1985)
 Roy Strong: *The English Renaissance Miniature* — obsahuje kapitoly o Nicholasi Hiliardovi a Isaacovi Oliverovi (Londýn, 1983)
19. kapitola VIDĚNÍ A VIDINY (str. 313—36)
 Rudolf Wittkower: *Art and Architecture in Italy 1600 to 1750* (Pelican History of Art, 1958)
 1600—1750 (Pelican History of Art, 1958)
 Walter Friedländer: *Caravaggio Studies* (Princeton, 1955; paperback 1974)
 Howard Hibbard: *Caravaggio* (Londýn, Thames and Hudson, 1983)
 Donald Posner: *Annibale Carracci* (2 sv., Londýn, Phaidon, 1971)
 D. Stephen Pepper: *Guido Reni: a complete catalogue of his works with an introductory text* (Oxford, Phaidon, 1984)
 Anthony Blunt: *The Paintings of Poussin* (3 sv., Londýn, Phaidon, 1966—7)
 F. Baudouin: *Peter Paul Rubens* (1987)
 Julius S. Held: *Rubens: selected drawings* (2 sv., Londýn, Phaidon, 1986)
 Julius S. Held: *The Oil Sketches of Peter Paul Rubens: a critical catalogue* (2 sv., Princeton University Press, 1980)
Corpus Rubenianum Ludwig Burchard (1. sv., 1968; plánuováno 26 svazků)
 Michael Jaffé: *Rubens and Italy* (Oxford, Phaidon, 1977)
 Christopher White: *Rubens* (New Haven and London, Yale University Press, 1987)
 Christopher Brown: *Van Dyck* (Oxford, Phaidon, 1982)
 Jonathan Brown: *Velázquez* (New Haven and London, Yale University Press, 1986)
- Enriqueta Harris: *Velázquez* (Oxford, Phaidon, 1982)
20. kapitola ZRCADLO PŘÍRODY (str. 337—53)
 K. Freemantle: *The Baroque Town Hall of Amsterdam* (1959)
 Bob Haak: *The Golden Age: Dutch painters of the seventeenth century*, do angličtiny přeložil E. Williams-Freeman (Londýn, 1984; New York, Abrams, 1984).
 Seymour Slive: *Frans Hals* (3 sv., s katalogem, Londýn, Phaidon, 1970—4)
 Seymour Slive: *Jacob van Ruisdael* (New York, Abbeville Press, 1981)
 Horst Gersen: *Rembrandt* (Londýn, 1968)
 Jakob Rosenberg: *Rembrandt: life and work* (2 sv., Cambridge, Massachusetts, 1948; druhé jednosvazkové vydání, Londýn, Phaidon, 1964; 4. vydání, paperback, Oxford, Phaidon, 1980)
 A. Bredius: *Rembrandt: complete edition of the Paintings* (1935; vydání revidoval Horst Gerson, 1969; také jako paperback)
 Otto Benesch: *The Drawings of Rembrandt* (6 sv., Londýn, Phaidon, 1954—7; revidované vydání, 1973)
 Christopher White a K. G. Boon: *Rembrandt's Etchings: an illustrated critical catalogue* (Amsterdam, van Gendt, 1969)
 N. B. Vědečtí pracovníci zabývající se Rembrandtovým dílem v rámci „Rembrandt Research Project“ připravují vydání drasticky a diskutabilně revidovaného katalogu.
 Wolfgang Stechow: *Dutch Landscape Painting of the Seventeenth Century* (Londýn, Phaidon, 1966; 3. vydání, paperback, Oxford, Phaidon, 1981)
 Svetlana Alpers: *The Art of Describing; Dutch Art in the 17th Century* (Londýn, John Murray, 1983)
 Lawrence Gowing: *Vermeer* (Londýn, 1952)
21. kapitola MOC A SLÁVA I (str. 354—63)
 Anthony Blunt: *Borromini* (Londýn, Allen Lane, 1979)
 Rudolf Wittkower: *Gian Lorenzo Bernini* (Londýn, Phaidon, 1955; 3. vydání 1981)
 Michael Levey: *Tiepolo* (New Haven and London, Yale University Press, 1986)
 Michael Levey: *Painting in Eighteenth-Century Venice* (Londýn, Phaidon, 1959; 2. vydání Oxford, Phaidon, 1980)
 R. Engass: *G. B. Gaulli* (1964)
 Julius S. Held a Donald Posner: *Seventeenth and Eighteenth Century Art* (New York a Londýn, 1972)
 Anthony Blunt (ed.): *Baroque and Rococo Architecture and Decoration* (Londýn, Granada, 1978)
22. kapitola MOC A SLÁVA II (str. 364—371)
 G. Walton: *Louis XIV and Versailles* (Penguin, 1986)
 Anita Brookner: *Watteau* (Feltham, Hamlyn, 1967)
 Henry-Russell Hitchcock: *Rococo Architecture in Southern Germany* (Londýn, Phaidon, 1968)

23. kapitola VĚK ROZUMU (str. 372—86)
 Kerry Downes: *Christopher Wren* (Londýn, 1971)
 Kerry Downes: *Sir Christopher Wren*, katalog výstavy ve White Chapel Art Gallery (Londýn, 1982)
 Ronald Paulson: *Hogarth: his life, art and times* (2 sv., New Haven and London, Yale University Press, 1971)
 David Bindman: *Hogarth* (Londýn, Thames and Hudson, 1981)
 Ellis Waterhouse: *Reynolds* (Londýn, Phaidon, 1973)
 John Hayes: *Gainsborough: paintings and drawings* (Londýn, Phaidon, 1975)
 Georges Wildenstein: *Chardin, a catalogue raisonné*, revidoval a rozšířil D. Wildenstein, přeložil S. Gilbert (Oxford, 1969)
 H. H. Arnason: *The Sculptures of Houdon* (Londýn, Phaidon, 1975)
 O. Millar: *Zoffany and his Tribuna* (1967)
24. kapitola ZLOM V TRADICI (str. 387—406)
 J. Mordaunt Crook: *The Dilemma of Style* (Londýn, John Murray, 1987)
 Anita Brookner: *Jacques-Louis David: a personal interpretation* (Londýn, British Academy, Oxford University Press, 1974)
 Anita Brookner: *Jacques-Louis David* (Londýn, Chatto and Windus, 1980)
 Paul Gassier a Juliet Wilson: *Goya: his life and work, s úplným katalogem* (New York, Reynal and Morrow, 1971)
 David Bindman: *Blake as an Artist* (Oxford, Phaidon, 1977)
 Graham Reynolds: *Constable* (Londýn, 1965)
 Martin Butlin a E. Joll: *The Paintings of J. M. W. Turner*, katalog (New Haven and London, Yale University Press, 1977)
 Andrew Wilton: *The Life and Work of J. M. W. Turner* (Londýn, edice Akademie, 1979)
 Walter Friedländer: *From David to Delacroix* (Cambridge, Massachusetts, 1952, 1964; New York, Schocken
 William Vaughan: *German Romantic Painting* (New Haven and London, Yale University Press, 1980)
 Hugh Honour: *Neoclassicism* (Harmondsworth, Penguin, 1968)
 Hugh Honour: *Romanticism* (Londýn, Penguin, 1981)
 Kenneth Clark: *The Romantic Rebellion* (Londýn, John Murray, Sotheby's, 1986)
25. kapitola PERMANENTNÍ REVOLUCE (str. 407—436)
 Robert Rosenblum: *Ingres* (Londýn, 1974)
 Robert Rosenblum a H. W. Janson: *The Art of the Nineteenth Century* (New York, Abrams, 1984)
 L. M. Johnson: *The Paintings of Eugène Delacroix* (4 sv., Oxford University Press)
 Virginia Surtees: *The Paintings and Drawings of Dante Gabriel Rossetti* (Oxford, Clarendon Press, 1971)
 Albert Boime: *The Academy and French Painting in the Nineteenth Century* (Londýn, Phaidon, 1971)
 J. Hillier: *The Japanese Print: a new approach* (Londýn, 1960)
 François Daulte: *Renoir* (Londýn, 1973)
 John House: *Renoir* (Oxford, Phaidon, 1977; revidované a rozšířené vydání 1981)
 Robert L. Herbert: *Impressionism* (New Haven and London, Yale University Press, 1988)
 Albert Elsen: *Rodin* (New York, 1963)
 Andrew Maclaren Young (ed.): *The Paintings of James McNeill Whistler* (New Haven, 1980)
 Quentin Bell: *Victorian Artists* (Londýn, 1980)
 John Rewald: *History of Impressionism* (New York, Museum of Modern Art, 1973)
 John Rewald: *Post-Impressionism: from Van Gogh to Gauguin* (Londýn, Secker and Warburg, 1978)
 Linda Nochlin: *Realism* (Harmondsworth, Penguin, 1971)
 Pokud jde o níže uvedené umělce, doporučuji tyto nedávno vydané katalogy výstav:
 Millet (Hayward Gallery, 1976)
 Courbet (Royal Academy, 1978)
 Manet (Paříž a New York, 1983)
 Degas (Paříž a New York, 1988; editorem katalogu byl J. Boggs)
 Gauguin (Paříž a Washington, D. C., 1988)
26. kapitola HLEDÁNÍ NOVÝCH MĚŘÍTEK (str. 437—53)
 Robert Schmutzler: *Art Nouveau*, do angličtiny přeložil E. Roditi (Londýn, 1964; zkrácené vydání, Londýn, 1978)
 Götz Adriani: *Toulouse Lautrec* (Kolín n. R., 1986; anglické vydání, Londýn, 1987)
 Roger Fry: *Cézanne: A Study of His Development* (1927, New York, 1960)
 William Rubin (ed.): *Cézanne: the Late work* (Londýn, Thames and Hudson, 1978)
 John Russell: *Seurat* (Oxford, Phaidon, 1985)
 Richard Thomson: *Seurat* (Oxford, Phaidon, 1985)
 Ronald Pickvance (ed.): *Van Gogh in Arles*
 Michel Hoog: *Gauguin* (Londýn, Thames and Hudson, 1987)
27. kapitola EXPERIMENTÁLNÍ UMĚNÍ (str. 454—87)
 Robert Rosenblum: *Cubism and Twentieth-Century Art* (New York, 1976)
 Bernard S. Myers: *Expressionism* (Londýn, 1963)
 Hans Maria Wingler: *The Bauhaus* (anglické vydání, Cambridge, Massachusetts, MIT Press, 1969)
 William J. R. Curtis: *Modern Architecture since 1900* (Oxford, Phaidon, 1982, 2. vydání 1987, také jako paperback)
 Norbert Lynton: *The Story of Modern Art* (Oxford, Phaidon, 1980; revidované vydání, 1989, také jako paperback)
 Robert Hughes: *The Shock of the New* (Londýn, BBC Publications, 1980)
 William Rubin (ed.): *Primitivism* (2 sv., New York, Museum of Modern Art, 1984)
 Ragna Stang: *Edvard Munch* (anglické vydání, London, Gordon Fraser, 1979)

Katalog výstavy v Tate Gallery: *Oskar Kokoschka* (1987)
 P. Overy: *Kandinsky: the language of the eye* (Londýn, 1969)

Sixten Ringbom: *The Sounding Cosmos* (Abo, 1970)

Jack Flam: *Matisse: the man and his art, 1869—1918* (Londýn, Thames and Hudson, 1982)

Dawn Ades: *Salvador Dali* (Londýn, Thames and Hudson, 1982)

Christian Zervos: *Pablo Picasso, Oeuvres* (33 svazků)
Picasso: Retrospective exhibition catalogue (New York, 1980)

Timothy Hilton: *Picasso* (Londýn, Thames and Hudson, 1975)

Richard Verdi: *Klee and Nature* (Londýn, Zwemmer, 1984)

Hans Jaffe: *Mondrian* (New York a Londýn, 1970)

Alan Bowness (ed.): *Henry Moore: sculpture and drawings* (6 sv., Londýn, Lund Humphries, 1965—7)

Susan Compton (ed.): *Henry Moore Exhibition Catalogue* (Londýn, Royal Academy, 1988)

28. kapitola PŘÍBĚH BEZ KONCE (str. 488—521)

W. Schmalenbach: *Schwitters* (1970)

Irving Sandler: *The Triumph of American Painting: A History of American Abstract Painting* (1970)

Hugh Adams: *Art of the Sixties* (Oxford, Phaidon, 1978)

Lawrence Gowing: *Lucian Freud* (1982)

Charles Jencks a Maggie Keswick: *Architecture Today* (Londýn, Academy Editions, 1988)

Hockney on Photography: conversations with Paul Joyce (Londýn, Jonathan Cape, 1988)

N. Rosenblum: *A World History of Photography* (New York, Abbeville Press)

Henri Cartier—Bresson: *Cartier-Bresson Photographer* (London, Thames and Hudson, 1980)

Měnící se minulost

Úplné dějiny archeologických objevů z poslední doby neexistují. Pokud jde o řecký a římský svět, je stále ještě

nejspolehlivějším průvodcem práce Adolfa Michaelise *A Century of Archaeological Discoveries* (Sto let archeologických objevů) (Londýn, 1908). Práce Glyn E. Daniela *A Hundred Years of Archaeology* (Sto let archeologie) (Londýn, 1950) se zabývá především prehistorickými místy. Publikace Edwarda Bacona *The Great Archaeologists* (Význační archeologové) (Londýn, 1976) je sbírka zpráv od roku 1842 původně uveřejňovaných v časopisu *Illustrated London News* a tudíž selektivních.

Uvedu zde několik pojednání, která jsou vhodná pro specifická témata, o nichž jsem se ve své knize zmínil:

Thera (str. 512): Christos G. Doumas: *Thera, Pompeii of the Ancient Aegean* (Londýn, Thames and Hudson, 1983)
 Bronzové sochy z Riace (str. 512—13): Alberto Busignani: *Gli Eroi di Riace* (Florence, 1981).

Vergina (str. 514—17): Manolis Andronikos: *The Finds from the Royal Tombs at Vergina* (Objevy z královských hrobek ve Vergině), *Proceedings of the British Academy*, sv. LVX, 1979 (Londýn, 1981), str. 376—89; také Miltiades Bittatzopoulos a Louisa Loukopoulos (editoři): *Philip of Macedon* (Athény, Ekdotike, Athenon, S. A., 1980).

„Terakotová armáda“ (str. 517—18); Arthur Cotterell: *The First Emperor of China* (První čínský císař) (Londýn, Macmillan, 1981, později také jako paperback Papermac, vydán nakladatelstvím Rainbird Publishing Group).

Sochy z Notre-Dame (str. 518—20): poprvé uveřejněné v publikaci *Les sculptures de Notre-Dame de Paris récemment découvertes, juin, 1977* (*Le Petit Journal*, édité par la Réunion des musées nationaux, Nouvelle série no. 46, 1977) u příležitosti první výstavy těchto plastik v paříském Musée de Cluny.

Strop Sixtinské kaple (str. 520—21): pouze pro první obeznámení viz Carlo Pietrangeli: *Sistine Chapel: Michelangelo Rediscovered* (Sixtinská kaple: znovuobjevený Michelangelo) (Londýn, Muller, 1986).